



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Sedis seu Throni multiplex in sacris præsertim literis usurpata significatio,  
& quibusnam sedis, throne Dei nomen tribuatur. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

# SEDIS SEV THRONI MULTIPLEX

in Sacris præsertim litteris vsurpata significatio, & quibusnam Sedes, Thronive Dei nomen tribuatur.

## CAPUT PRIMUM.



**D**e Virginis Deiparæ Laudibus amplissimis sub Divini Throni symbolo Apocalypsis cap. 4. adumbata tractaturus, ut res ordine progrediatur, primum breviter ostendam, quid Throni nomine significari, quibusque divini Throni nomen in divinis oraculis tribui soleat: Deinde Virginem sanctissimam eodem Apoc. cap. 4. per Dei sedem, Thronum vè jure optimo subintelligi, & Patrum auctoritate, & argumentorum vi, ac pondere fustus demonstrabo: atque huc nonnulla, quibus Deiparæ quædam continentur laudes, derivare pro mearum virium tenuitate conabor: Demum rationem, qua idem Thronus à nobis reverenter sit adeundus, pietatem nimirum, qua Deiparam venerari debemus, uberius indicabo. Itaque quod in re tanta fieri necesse est, ejusdem Virginis ope, cuius auxilio divina oracula multò magis, quàm hominum ratione, & ingenio indagantur, suppliciter, obnixque implorata, ut nobis de se rudi quidem ingenio & exili oratione loquentibus, præsto esse non dedigneretur; rem ipsam exordiamur.

Thronus  
multis mo-  
dis sumi  
potest.

Thronus, sive Sedes, sive solium, vel cathedra (quibus vocibus eadem fere est subiecta notio) multa tum apud sacros, tum etiam apud profanos auctores metaphoricè significant. Quia enim in Throno dum sedent Reges sui imperii maiestatem præferunt; Iudices, qua populis ius dicunt, potestatem exercent; Præceptores quoque, ac Magistri suam inde doctrinam auditoribus tradunt: & quia in sede identidem quiescere solemus, sive ad reficiendas vires labore defatigatas, sive ad quippiam attentius mente pervestigandum, ex quo illud Philosophi prodijt: *Sedendo, & quiescendo animus fit prudentior.*

Arist. 7.  
physic.  
sex. 10.  
Thronus  
significat  
imperium.  
Hierony.

Hinc factum est, ut Thronus primò significet imperium, ac dominium cum auctoritate coniunctum. Hinc metaphoricè notioni ad stipulatur Hieronymus, is enim epist. 140.

ad Principium in illud Psalm. 44. *Sedes tua in seculum seculi: Thronum, inquit, Christi, intelligo imperium eius, iuxta illud, De fructu ventris tui ponam super thronum tuum.* Præterea Christus Dominus Psalm. 109, Mar. ult. Heb. 1. & alibi sæpe ad dexteram Patris sedere dum dicitur, ea metaphora significatur regnare, omniumque Iudex esse supremus tanta cū dignitate, ut in eodè Throno cum Patre sit. Quare Leo serm. 1. de Ascen. cū ageret de Christi natura humana. *Neque ullis inquit, sublimitatibus modū suæ profectionis habitura, nisi æterni Patris recepta consensu illius gloria sociaretur in Throno, cuius natura copulabatur in filio: qua de re plenius S. Tho. 3. par. q. 58. Et quidè sedere ad dextram Dei idem esse quod regnare, indicat Apostolus 1. Corint. 15. ubi alludens ad illud Psalm. 109. *Sede à dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedū tuorum,* de Christo sic infert, *Oportet illum regnare donec ponat omnes inimicos sub pedibus eius.* ubi *Regnare*, dixit pro eo quod David dixerat *sedere*, & Luc. 1. Gabriel Angelus ad beatissimā Virginem de Christo sic loquitur, *Et dabit illi Dominus Deus sedē David Patris eius, & regnabit in domo Iacob in æternū.* Lucifer enim Thronum imperii cū insolentius, atq; ambitiosius appeteret Isa. 14. dicebat in corde suo: *In cælum ascendā, super astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis, ascendā super altitudinē nubium, similis ero Altissimo.* In eadem quoque significatione sumitur, & illud Apoc. 2. *Scio ubi habitas, ubi sedes est Satana,* hoc est ubi suam tyrannidē, & dominium Satanas veluti ex Sede exercet; & ubi à scelestissimis hominibus colitur, illos ad omnē nequitiam incitando. Ex quibus omnibus perspicuè liquet per Thronum, imperium, & dominium significari. Thronus 2. Secundo Thronus, iudicantis auctoritatem, & iudiciariam significat potestatem, ut patet Prov. 20. *Rex qui sedet in solio iudicii, dispersit omne malum intuitu suo.* Hinc Christus Iesus Matt. 25. cū de iudicio futuro verba face-*

Psalm. 132.

Psalm. 109.  
Mar. ult.  
Hebr. 1.

Leo.

S. Thom.

1. Cor. 15.  
Psalm. 109.

Luc. 1.

Isa. 14.

Apoc. 2.

Thronus  
iudiciariā  
potestatem  
significat.  
Prover. 2.  
Matth. 25.

ret: Cum venerit, inquit, Filius hominis in maiestate sua, & omnes Angeli eius cum eo, tunc sedebit super sedem maiestatis sue, &c. & Ioel 3. Ascendat gentes in vallē Iosaphat, quia ibi sedebō, ut iudicē omnes gentes in circuitu. & Matth. 19. in praximū pollicetur Apostolis iudiciariā potestatem super thronos exercendā illis verbis: Vos qui sequuti estis me, in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue, sedebitis & vos super sedes duodecim iudicātes duodecim tribus Israhel. quare Gregor. hō. 29. in Euang. Sedere, inquit, iudicātus est: stare vero pugnātiū, vel adiutiū. Stephanus ergo in labore certaminis positus, statem videt, quā adiutorem habuit: sed hūc post Ascensionem Marcus sedere scribit: quia post Ascensionis suae gloriā Iudex in sine videbitur. Ita ille. Ideo ad ambitionē retundendā Ecclesiastici 7. dicitur: Nol. quarere à Domino ducatū, neq. à Rege cathedrā honoris, hoc est (ut explicat Lyranus) potestatem iudicandi.

Tertio significat doctrinam, seu Magisterij auctoritatem, hinc Hieronymus lib. 4. in Mar. cap. 23. explanans illud, Super cathedram Moysi sederunt Scribae, & Pharisei. Per cathedrā, inquit, doctrinā legis intelligit: ergo & illud quod dicitur in Psal. 1. In cathedra pēsilentia non sedit, & cathedrā vendentiā colūbas euerit, doctrinā debemus accipere. Sic Hieronymus, & Christus Dominus cū inter homines docuit, crebrō sedisse commemoratur, sic Matt. 5. in monte discipulos, & Luc. 9. de navicula turbas docebat.

Quarto significat Thronus sessionem ipsam corporis, nimirum in certo quodam situ quietem, & ab incessu, motu, & cessationem: atque ex hac notione intelligi quoq. posset non tantum corporis, sed & animi quietem, cupiditatum, ac perturbationū tranquillitas, consilium, prudentia, sapiens ac matura cōfessio, quemadmodū probat Pierius ex vulgato illo, Romanus sedendo vincit, hoc est sapientia, & consilio hostes debellat. Idem quoq. Pierius li. 43. Sedis hieroglyphicum perennitatis, æternæq. quietis symbolum tum pluribus cōfirmat, tum in primis nummo quodam antiquo, in quo erat Romæ simulachrū in sede cum anulis, cuius inscriptio, Roma æternitas: hoc enim de Romano imperio sibi veteres illi Quiritēs pollicebantur, de quibus Poëta ex persona Iovis!

His ego nec metas rerum, nec tempora pono: Imperium sine fine dedi.

Quamvis idem Poëta, ut anithad vertit Augusti. ser. 29. de verbis Domini, quod adlatio-

ne ex persona Iovis promiserat semper mansurum; veritate ex persona sua non tacuit periturum, cum alibi dixit:

Non res Romana, perituraq. Regna.

Quæ de Throni significatione attulim⁹ cōfirmari possunt auctoritate S. Tho. 3. par. q. 58. art. 2. ubi explicat quomodo Christo cōveniat sedere ad dextram Patris, docetq. sessionis nomine duo posse intelligi, quietem videlicet & præterea regiā, vel iudiciariā potestatem: utroq. autem modo Christo competere ad dextrā Patris sedere; uno quidem modo in quantum, inquit, æternaliter manet incorruptibilis in beatitudine Patris, quæ eius dextera dicitur: alio modo in quantum Patri conregnat, & ab eo habet iudiciariam potestatem: sicut ille, qui confidet Regi ad dextram, affidet ei in regnando, & iudicando.

3. Ex his omnibus facillē colligitur quid per thronū Dei intelligendū sit, cum enim præpotens Deus in sua divina natura corporis nō ebra non habeat, Thronus illi non nisi metaphorice convenire potest: significat igitur Thronus Dei divinæ naturæ excellentiā, qua in se ipso Deus ab æternitate, & immobilitate quiescit, ac supremum eiusdē in res creatas omnes dominium, & iudiciariā auctoritatem: quæ omnia cū stabili quiete, & æternitate possidet, ita ut nihil supremæ eius potestatem aliqua ratione concutere, vel labefacta e queat. Hinc Psal. 46. Regnabit Deus super gentes, Deus sedet super sedem sanctam suam, &c. & Psal. 28. Sedebit Dominus Rex in æternum, id est, dominabitur in omnem æternitatem, in pacifica, ut vulgo dicitur, possessione. Quare Dionysius Areopagita c. 9. de Div. nom. cum de divino statu, seu sede inquit. Quid vero, inquit, de divino statu, siue sede dicamus? Quidnam aliud, nisi Deum in se manere, & constanter in una eademq. natura, qua sit immobilis, fixum esse, ac firmiter locatum? eodēq. modo, & in eodē agere? atque per id quod ipsi immutabile est, & quod ipsum immobile est, ab omni sui mutatione, ac motu ÷nino soluti esse, & liberū atq. id ratione quadam, qua essentiam superat. Is enim omnium & status, & sessionis auctor est, qui omni sessioni, atque statui antecellit, in eodē omnia constans, dum ex suorum bonorū quiete, atque cōstitutione immota servantur. Hæc Diony. Areopagita. Quare Deus sæpe à sanctis Prophetis in throno residens cōspectus est; ita 3. Reg. 22. à Michæa, & Ezech. 1. Dā. 7. & ut reliqua omittā Ita. 6. Deus ipse visus est inper solū excelsū & elevatum, quod expendens Chrysostomus hō.

Ioel 3.  
Matth. 19.  
Gregor.  
Marc. ult.  
Eccles. 7.  
Thronus doctrinam significat.  
Hieronym.  
Matth. 23.  
Psal. 1.  
Matth. 21.  
Matth. 5.  
Luc. 9.  
Thronus à motu cessationem significat.  
Pierius.  
Virg. lib. Æne.  
Augusti.

Virg. Georg.  
S. Thom.  
Thronus Dei quid significet.  
Psal. 46.  
Psal. 28.  
Dionysius Areopag.  
3. Reg. 22.  
Ezech. 1.  
Dan. 7.  
Isa. 6.  
Chrysost.

in hæc verba, querit cur cum dixisset, solium excelsum, adiecit, & eleuatum, & responderet per hoc diuinæ dignitatis eminentiam declarari: *Excelsum enim respectu inferiorum dici: Eleuatum vero significare sublimitatem in se, ipsius natura diuina incomprehensibile etiam secluso quocumque respectu, quam nec cogitatione concipere, nec verbis eloqui quisquam potest.* hæc ex Chryostomo. Iam verò tametsi Dei sedes ita accipiatur, pleraque tamen sunt, quibus in diuinis oraculis, & apud Patres, sedes Dei nomen tribuitur: & vt omittam beatissimam Virginem, quæ singulari quadam ratione Dei thronus appellatur, quod toto hoc opere uberior ostendemus, cælum ipsum sedes Dei appellatur, quemadmodum Psal. 10. *Dominus in templo sancto suo, Dominus in cælo sedes eius: & Isa. 66. ait Dominus, Cælum sedes mea, terram autem scabellum pedum meorum.* Quod S. Stephanus Actor. 7. cum Iudeis loquens addicit. & Christus Dominus Matth. 23. agens de iuramento, idem repetit: *Qui iuratis, inquit, in cælo, iurat in throno Dei, & in eo qui sedet super eum.* Matth. 5. *Ego autem dico vobis, non iurate omnino neque per Cælum, quia thronus Dei est: neque per terram, quia scabellum est pedum eius: quæ verba explicans S. Augustinus libr. 1. de sermone Domini in monte ca. 17. Non oportet, inquit, opinari quod dictum est, cælum thronus Dei est, terra scabellum pedum eius, quod sic habeat Deus sollocata membra in cælo & in terra, vt nos cum sedemus: sed illa sedes Dei iudicium significat, & quoniam in hoc vniuersi mundi corpore maximam speciem cælum habeat, & terra minimam, tamquam praesentior sit excellenti pulchri: maxime vis diuina, minimam verò ordinet in extremis, atque infimis, sedere in cælo dicitur, terramque calcare. Spirituualiter autem sanctas animas cæli nomine significat, & terra peccatrices: & quoniam spirituualis, omnia iudicat, ipse autem à nemine iudicatur, conuenienter dicitur sedes Dei: peccator vero, cui dictum est, terra es, & in terram ibis: quia per iustitiam meritis digna tribuentem, in infimis ordinatur, & qui in lege manere noluit, sub lege puniatur: congruenter accipitur scabellum pedum Dei, hæc tenus Augustinus.*

Verum quia Isa. 40. ubi vulgata editio habet: *Quis mensus est pugillo aquas, & cælos palmo ponderauit? Quis appendit tribus digitis molem terræ?* Septuaginta interpretes legunt: *Quis mensus est manu aquam, & cælum palmo? & quis mensus est manu pugillo: Quæruunt Athanasius, &*

Hilarius, si Deus cælum palmo, terram pugillo metiatur; quomodo dicatur cælum sedes Dei esse, & terra scabellum pedum eius & respondet S. Athanasius libro de unita, & sempiterna substantia Trinitatis, per hoc incomprehensibilem diuinitatis virtutem significari, ipsamque universa implere, & continere exterius & interius, & ubique præsentem esse. Hilarius verò libr. 1. de Trinitate, *sermo Dei, inquit, etiam si ad opinionem religiosa intelligentia proficit: tamen plus significationis introspicitur sensu continet, quam exceptus auditu: nam conclusum palmo cælum, rursum Deo thronus est: & terra Dei pugillo contenta, eadem & scabellum pedum eius est: ne in throno, & scabello secundum habitum confidentis protensio speciei corporea possit intelligi, cum id quod sibi thronus, & scabellum est, rursum illa ipsa infinitas potens palmo, ac pugillo apprehendente concluderet: sed vt in his cunctis dignitatibus creaturarum Deus intrâ, & extrâ, & supereminens, & internus, id est circumfusus, & infusus, in omnia nosceretur, cum & palmo, pugilloque continens potestatem natura exterioris ostenderet, & post pauca. Atque ita totus ipse intrâ, extrâque continens neque infinitus abisset à cunctis, neque cuncta ei, qui infinitus est, non inessent.* Hæc ex Hilario.

Angeli Dei sedes dicitur Gregorius libro 2. moralium capit. 21. super illud Micheæ ad Achab 3. Reg. 22. *Vidi Dominum sedentem super solium suum: Solium Dei: (inquit Gregorius) Angelica sunt potestates, quarum mentibus altius praesidens, inferius cuncta disponit.* Richardus, ledem Dei Apocal. 4. interpretatur esse Angelos sanctos Augustinus in Psal. 98. *Cælum Dei, quod sedes Domini dicitur, mentes Angelorum sunt.* & Glossa interlinearis, *solium excelsum Dei Isa. 6. Angelos esse dicit, in quibus Deus ledet, & per quos iudicia decernit.* Cæte Cherubim inter Angelos sedes Dei appellatio interdum tribuitur ipsis Cherubim, qui secundum ordinem supremæ hierarchiæ efficiunt atque ita Psal. 79. *Qui sedes super Cherubim manes: festare coram Ephraim: similiter & Psal. 98. Psal. 98. Qui sedet super Cherubim moueatur terra: & Isa. 37. Domine exercituum, Deus Israel, qui sedes super Cherubim tu es Deus solus omnium regnorum terra. & Daniel. 3. Benedixit es, qui intueris abyssos, & sedes super Cherubim: nam & in Arca Exod. 25. Dei iussu ex utraque parte oraculi extant duo Cherubim auei, qui expandentes alias, utrumque latus propitiatorij, quo operi-*

rienda erat Arca, tegebant, & inde Deus opti-  
 mus se locutorum ad Moysen supra propi-  
 tatorum, ac de medio duorum Cherubim, qui  
 erant super Arcam testimonij, promisit, ac pro-  
 inde quasi supra Cherubim sedere dicebatur.  
 Hinc est quod aliqui, ut Epiphanius sermo ad  
 laud. Deip. Deiparam ipsam appellant thronū  
 Dei Cherubicum. Nec solum ipsi Cherubim se-  
 dis Dei nomine insigniuntur, sed & tertius or-  
 do supremæ hierarchie à Dionysio Areopagi-  
 ta cap. 6. cœlest. hierar. & à sacris Doctoribus  
 thronorum nomine, quod latine sedem sonat,  
 peculiariter vocatur, à divina videlicet in eis  
 perfectissima inhabitatione; *Ipsi enim throni*  
 (inquit Gregor. hom. 34. In Euang.) *tanta diu-*  
*nitatis gratia replentur, ut in eis Dominus sedeat.* &  
*per eos sua iudicia decernat. unde & per Psalmi-*  
*stam dicitur, Sedes super thronum, qui iudicas a-*  
*quitatem.* Sic Gregor. Potro de sacro thronorū  
 ordine videndus est. Thō. 1. part. quæstio. 108  
 art. 5. ad 6. ubi ex doctrina Dionysij cap. 7. cœ-  
 lest. hier. vult ordinē illum Angelicū, Thronos  
 appellari per convenientiā, ut loquitur S. Tho-  
 mas, ad materiales sedes, in quibus ex eodē D.  
 Thoma, quatuor præcipuē spectantur. Primò  
 situs, quia sedes elevatur super terrā. Secundo  
 firmitas. Tertio suscipere sedentē, ita ut in ea  
 deseri possit, eique esse vicinā. Quarto figura  
 sic superius aperta ad excipiendum sedentem;  
 quæ omnia quomodo Thronis Angelicis ac-  
 commodentur cap. 4. ubi etiam explicabimus.  
 Anima quoque iusti sedes dicitur Sapientiæ,  
 quod pleriq; confirmant ex Sapientiæ cap. 7.  
 ubi enim editio vulgata de divina Sapientia  
 habet illud, *in animas sanctas se transfert,* alia  
 littera inquit Hugo Cardinalis in Isa. 66. legit,  
*Anima iusta thronus est Dei.* Quare Augustinus  
 in Psa. 121. super ista verba: *Quoniam illic sede-*  
*runt sedes in iudicio.* id tanquā ex sacris litteris  
 acceptum assertit: *Dicitur est,* inquit, *alio loco ani-*  
*ma iusti thronus Sapientiæ, id est in anima iusti*  
*sedet Sapientiæ tanquam in sella sua, tanquam in*  
*throno suo,* & inde indicat quicquid indicat. sic  
 Augusti. & Gregor. hom. 38. in Euang. hunc lo-  
 cum sic citat: *Salom. ait, anima iusti sedes est sa-*  
*pientiæ,* & Ildefonsus ser. 2. de assumpt. eandē  
 sententiā ex scriptura se proferre asserit. & S.  
 Bern. ser. 27. in Cantica, cum ostendere vellet,  
 animam iusti esse cœlum ex illō Isa. 66. *Cœlum*  
*mibi sedes est,* illud, inquit, *Cœlum potius sedes Dei*  
*est, de quo alibi apertius scriptura commemorat,*  
*Anima (inquiens) iusti sedes est Sapientiæ,* sic Bern.

Et verò iure optimo sanctorum animæ Dei se-  
 des nominantur. Primò (& est ratio Bernardi)  
 quoniam cum cœlum Isa. 66. Sedes Dei vocetur,  
 sancti vero cœlum sint, qui cum Apostolo  
 2. Cor. 10. in carne ambulantes non secundum  
 carnē militant; & illud eiusdem Philip. 3. opere  
 ac virtute clamant, *Nostra conversatio in cœlis*  
*est,* seu ut ex græca voce πολυτεμα significan-  
 tius ad rem nostram vertit Tertulianus libro 3.  
 contra Marcionem, & legit interdum sanctus  
 Hieronymus, & Cassianus collat. 3. c. 6. *Mancipatus*  
*nostrer in cœlis est;* ipsi quoque Sancti sedes  
 Dei iure dici possunt, Huc accedit illud Bern.  
 loco citato, animam sanctā esse cœlum. *Quo-*  
*niam habet, inquit, solem, intellectum; Lunam si-*  
*dem; astra, virtutes: vel certe sol, iustitia, cœlus, au-*  
*feruens charitas; & Luna continentia. Quomodo*  
*enim claritas luna non nisi a sole est: sic absque cha-*  
*ritate seu iustitia, continentia meritorium nullum est;*  
*& quomodo stella in nocte lucent, in die latent: sic*  
*vera virtus qua sape in prosperis non apparet, emi-*  
*net in adversis. Illud sane cautela est, hoc necessita-*  
*tu: ergo virtus est sydas: & homo virtutum, cœ-*  
*lum. Hactenus S. Bern. Secundo, quemadmo-*  
*dum Regem in throno sedentem omnes ob-*  
*servant, & colunt; ita in anima iusti, in qua sin-*  
*gulariter resplendet, Deus colitur, & adoratur.*  
 Quare de magno Antonio sanctum Paulum  
 Eremitarum primum alloquente, Hieronymus  
 in vita eiusdem. Pauli sic scribit: *Ant. quasi Chri-*  
*stum in Paulo videns, & in pectore eius Deum*  
*venerans, ultra respondere nihil ausus est.* Tertio  
 cum ex Psa. 88. *Iustitia, & iudicium preparatio*  
*sedis Dei sunt:* meritò iusti, qui à iustitia cœlen-  
 da huiusmodi nomē invenerūt, Deo sedē præ-  
 parantes, sedis Dei nomine decorantur. Hinc  
 Patres viris iustis sedis Dei nomē attribuunt,  
 & ut plerosq; præterea, Ambrosi Andr. Cæsa-  
 riensis, & Aretas super Apocalypsis c. 4. sedem  
 Dei interpretantur Sanctos: quoniam in eis  
 residet, & quiescit Deus, & Origines homil. 1.  
 Genes. *Quod, inquit, dicit, Cœlum mibi sedes est,*  
*ut sciamus, quia in his, quorum in cœlis con-*  
*versatio est, Deus requiescit, & residet: in his*  
*autem, qui adhuc terrenum propositum gerunt,*  
*ultima pars eius providentia invenitur. Quod*  
*in pedum appellatione figuratiter invenitur,*  
*Ex quibus si qui foris studium, ac desiderium*  
*sumpserint fieri cœlestes perfectione vita, & alti-*  
*tudine intellectus, efficiuntur etiam ipsi sedes Dei*  
*& mox; Sed & illi quorum thesaurus in cœlo est,*  
*cœlestes dici possunt: etiam sedes Dei: quoniam ibi*  
 est

Sap. 7.  
 Bernard.  
 Isa. 66.  
 2. Cor. 10.  
 Philip. 3.  
 Tertul.  
 Hieronym.  
 Cassian.  
 Anima iu-  
 sti, Cœlum  
 Hieron.  
 Psa. 88.  
 Ambros.  
 Andr. Caf.  
 Aretas.  
 Origenes.  
 Isa. 66.